

Krzywdzenie dzieci podczas pandemii COVID-19 – wpływ utraty pracy przez rodziców na przemoc psychiczną i fizyczną wobec dzieci

Monica Lawson, Megan H. Piel, Michaela Simon

The University of Texas, San Antonio, USA

Kontekst: Utrata pracy spowodowana pandemią COVID-19 wiąże się ze znacznym ryzykiem wystąpienia przemocy wobec dzieci. Czynniki ochronne, takie jak radzenie sobie za pomocą przeformułowania, mogą obniżyć ryzyko krzywdzenia dzieci wynikające z utraty pracy.

Cel: W badaniu przeanalizowano czynniki związane z krzywdzeniem dzieci podczas pandemii COVID-19, w tym utratę pracy przez rodziców, oraz to, czy przeformułowanie poznawcze ograniczyło powiązania między utratą pracy a krzywdzeniem dzieci.

Metodologia: Próba obejmowała 342 rodziców (62% matek) dzieci w wieku 4–10 lat ($M = 7,38$ roku, $SD = 2,01$; 57,3% chłopców) mieszkających w Stanach Zjednoczonych, którzy wypełnili kwestionariusze internetowe dotyczące ich doświadczeń związanych z COVID-19, służące do badania strategii rozwiązywania konfliktów w rodzinie Conflict Tactics Scale w wersji Rodzic–Dziecko oraz kwestionariusze Skali zmagania się z kryzysem rodzinnym F-COPES.

Wyniki: W ramach dwóch analiz regresji logistycznej oceniono predyktory dotyczące tego, czy rodzice stosowali podczas pandemii przemoc psychiczną lub fizyczną wobec swoich dzieci, poddając kontroli statystycznej historię przemocy, objawy depresji u rodziców, ich stabilność finansową oraz wiek i płeć zarówno rodzica, jak i dziecka. W przypadku rodziców, którzy utracili pracę ($OR = 4,86$, 95% CI [1,19, 19,91], $p = 0,03$), cierpieli na cięższą depresję ($OR = 1,05$, 95% CI [1,02, 1,08], $p < 0,01$) i w przeszłości stosowali przemoc psychiczną wobec swoich dzieci ($OR = 111,94$, 95% CI [28,54, 439,01], $p < 0,001$), istniało większe prawdopodobieństwo stosowania przemocy psychicznej podczas pandemii. W odniesieniu

do przemocy fizycznej ustalono istotną interakcję między utratą pracy a radzeniem sobie za pomocą przeformułowania (OR = 0,76, 95% CI [0,59, 0,99], p = 0,04). Wśród rodziców, którzy utracili pracę, prawdopodobieństwo stosowania przemocy fizycznej malało wraz ze wzrostem radzenia sobie za pomocą przeformułowania.

Wnioski: Utrata pracy podczas pandemii COVID-19 stanowiła znaczący czynnik ryzyka krzywdzenia dzieci. Radzenie sobie za pomocą przeformułowania może stanowić istotny czynnik łagodzący wpływ takiego powiązania na stosowanie przemocy fizycznej, a wynikające z niego implikacje mogą posłużyć zapobieganiu krzywdzeniu.

SŁOWA KLUCZOWE:

KRZYWDZENIE DZIECI, PRZEMOC FIZYCZNA, PANDEMIA, COVID-19, UTRATA PRACY, RADZENIE SOBIE

Pandemia COVID-19, powodując wzrost bezrobocia, zamknięcie szkół i nakaz pozostawania w domach, w sposób gwałtowny i istotny wstrząsnęła codziennym życiem dzieci i rodzin na całym świecie. Takie zakłócenia i stres spowodowane pandemią COVID-19 stanowią przede wszystkim poważne ryzyko związane ze wzrostem przemocy w rodzinie, w tym wobec dzieci. Chociaż wydaje się, że wskaźniki zgłaszanej przemocy wobec dzieci cechują się w czasie pandemii tendencją spadkową, gdyż rodziny pozostają w domach i ograniczają kontakty z osobami uprawnionymi do zgłaszania przemocy (Campbell, 2020), organizacje zdrowia publicznego podkreślają, że pandemia spowodowała większe zagrożenie stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie wśród rodzin, w których przemoc występowała przed pandemią, oraz rodzin doświadczających stresu i braku stabilności ekonomicznej, np. niespodziewanej utraty pracy w wyniku pogorszenia koniunktury gospodarczej (Substance Abuse & Mental Health Services Administration, 2020; The Alliance for Child Protection in Humanitarian Action, 2020; WHO Global, 2020). Czynniki ochronne, takie jak przeformułowanie poznawcze, w ramach którego występuje przededefiniowanie stresorów i sprawienie, że łatwiej sobie z nimi radzić, mogą złagodzić wpływ czynników ryzyka zarówno krzywdzenia dzieci, jak i związanych z COVID-19. W niniejszym badaniu w grupie rodziców mieszkających w Stanach Zjednoczonych przeanalizowano powiązania między spowodowaną pandemią utratą pracy, przeformułowaniem poznawczym a zgłaszaną samodzielnie przemocą psychiczną i fizyczną wobec dzieci.

Obecnie szacuje się, że transmisja COVID-19 w amerykańskim społeczeństwie rozpoczęła się pod koniec stycznia 2020 r. (CDC COVID-19 Response Team i in.,

2020). Gdy w marcu Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła stan pandemii, wiele państw i instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym wydało rozporządzenia nakazujące pozostanie w domach i opuszczanie ich wyłącznie w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb, takich jak zakupy spożywcze, opieka medyczna i praca o krytycznym znaczeniu (Mervosh, Lu, Swales, 2020). Choć środki takie miały zasadnicze znaczenie dla zmniejszenia wskaźników zakażeń i zgonów (CDC COVID-19 Response Team i in., 2020), to jednocześnie doprowadziły do pogorszenia koniunktury gospodarczej z powodu zamykania lub ograniczenia działalności przedsiębiorstw oraz zmniejszenia wydatków konsumentów (Department of Labor, 2020a; Dunn, Hood, Driessen, 2020). W Stanach Zjednoczonych stopa bezrobocia wzrosła z 3,5% (5,7 mln osób) w miesiącach poprzedzających pandemię do 4,4% (7,1 mln), 14,7% (23,1 mln) i 13,1% (21,0 mln), odpowiednio, w marcu, kwietniu i maju 2020 r. (Department of Labor, 2020a, 2020b, 2020c). W kwietniu 2020 r. odnotowano największy miesięczny wzrost stopy bezrobocia od 1948 r., kiedy to utworzono oficjalny rejestr (Department of Labor, 2020a). Podczas gdy organizacje i liderzy zmagają się z krótko- i długofalowymi wyzwaniem gospodarczymi i związanymi ze zdrowiem publicznym wynikającymi z pandemii COVID-19, dane empiryczne wyjaśniające jej wpływ na funkcjonowanie rodziny, w tym na krzywdzenie dzieci, będą miały zasadnicze znaczenie jako źródło informacji potrzebnych do opracowania empirycznie uzasadnionych działań, polityki i praktyk służących wspieraniu dzieci i rodzin.

Krzywdzenie dzieci stanowi poważny problem zdrowia publicznego, który wiąże się z zaburzeniami funkcjonowania psychicznego, behawioralnego i fizjologicznego w ciągu całego życia (Cicchetti, 2016; Cicchetti, Toth, 2005). W 2018 r. ok. 3,5 mln dzieci w Stanach Zjednoczonych uczestniczyło w dochodzeniach dotyczących krzywdzenia dzieci, a w przypadku blisko 700 000 dzieci potwierdzono, że są one ofiarami krzywdzenia (U.S. Department of Health & Human Services, 2020). Ponieważ w większości przypadków przemocy wobec dzieci dopuszczają się rodzice, (U.S. Department of Health & Human Services, 2020), krzywdzenie dzieci stanowi patologiczną relację w rodzinie, która to relacja znacznie odbiega od oczekiwanych i akceptowanych norm dotyczących dzieci (Cicchetti, Toth, 2005). W modelach ekologicznych wyjaśniających etiologię krzywdzenia dzieci podkreśla się mnogość ścieżek prowadzących do tego zjawiska oraz konieczność badania ryzyka i czynników ochronnych na wielu ekologicznych poziomach zachowań stanowiących nadużycie, w tym interakcji między tymi poziomami (Belsky, 1993; Cicchetti, Lynch, 1993; Cicchetti, Toth, 2005).

Zaobserwowano, że trudna sytuacja ekonomiczna stanowi wstępny etap surowego rodzicielstwa (Conger, Elder, 1994; Evans, 2004) oraz czynnik ryzyka przemocy

psychicznej i fizycznej (Belsky, 1993; Cicchetti, Lynch, 1993; Conrad-Hiebner, Byram, 2020). W modelu stresu rodzinnego (Conger, Elder, 1994) podkreśla się, że brak stabilności ekonomicznej, w tym utrata pracy, bezrobocie, długi i otrzymywanie wsparcia od państwa (np. bonów żywnościowych), wprowadza do relacji rodzinnych znaczne napięcie. W miarę kumulacji stresu znacznie wzrasta ryzyko wystąpienia przemocy wobec dziecka. Model ten znajduje potwierdzenie w istotnych dowodach empirycznych (Barnett, 2008; Warren, Font, 2015, przegląd). Wskaźniki złej sytuacji gospodarczej występującej podczas wcześniejszych kryzysów gospodarczych, takich jak wielki kryzys (Elder, Nguyen, Caspi, 1985) i kryzys finansowy w latach 2007–2009 (choć nie są one równoważne ze światową pandemią COVID-19) wiążą się ze wzrostem przemocy wobec dzieci (Brooks-Gunn, Schneider, Waldfogel, 2013; Schenck-Fontaine, Gassman-Pines, 2020; Schenck-Fontaine, Gassman-Pines, Gibson-Davis, Ananat, 2017; Schneider, Waldfogel, Brooks-Gunn, 2017), choć powiązania te mogą być złożone (Millett, Lanier, Drake, 2011). Dane historyczne potwierdzają więc obawy dotyczące wzrostu przemocy wobec dzieci podczas pandemii COVID-19.

Utrata pracy jest istotnym życiowym stresorem, a psychiczne uporanie się z nią może zająć kilka lat (Infurna, Luthar, 2016). Osoby, które straciły pracę, oprócz niższych dochodów i ograniczenia dostępu do takich świadczeń jak ubezpieczenia zdrowotne, mogą również doświadczać mniejszego wsparcia społecznego od znajomych, niższego poczucia własnej skuteczności i celowości, szczególnie w przypadku osób mieszkających w Stanach Zjednoczonych, gdzie status zawodowy stanowi najważniejszy wyznacznik definiowania własnej osoby (Garrett-Peters, 2009). Chociaż utrata pracy może mieć korzystne aspekty, np. szansę zbadania nowych możliwości, niekorzystne warunki gospodarcze podczas pandemii COVID-19 mogą je osłabiać. Powiązania między bezrobociem a większą przemocą wobec dzieci odnotowuje się nawet podczas stosunkowo korzystnej sytuacji gospodarczej. W ostatnim przeglądzie systematycznym prospektywnych badań podłużnych Conrad-Hiebner i Byram (2020) określono utratę pracy przez rodziców jako główny czynnik przyczyniający się do występowania przemocy psychicznej i fizycznej w przyszłości. Bezrobocie rodzica przed urodzeniem dziecka powiązано dodatkowo z późniejszym zaangażowaniem instytucji zajmujących się dobrem dziecka, gdy uczęszcza ono do szkoły podstawowej (Baldwin, Biehal, Allgar, Cusworth, Pickett, 2020). W sprawozdaniu do Kongresu Stanów Zjednoczonych z 2010 r. opierającym się na badaniu *Fourth National Incident Study of Child Abuse and Neglect* odnotowano, że w przypadku dzieci bezrobotnych rodziców istnieje dwukrotnie większe prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy w porównaniu z dziećmi, których rodzice mają pracę (Sedlak i in., 2010).

Mimo silnego poparcia teoretycznego i empirycznego nie we wszystkich badaniach wykazano istotny dodatni związek między bezrobociem rodziców a przemocą wobec dzieci (np. Nguyen, 2013). Ponadto wpływ utraty pracy na przemoc wobec dzieci może podlegać łągodzeniu za sprawą czynników ekologicznych i dotyczących cech indywidualnych, takich jak regionalne nierówności w dochodach (Schenck-Fontaine, Gassman-Pines, 2020), płęć bezrobotnego rodzica (Lindo, Schaller, Hansen, 2018) i zdrowie psychiczne rodziców (Conrad-Hiebner, Byram, 2020). Biorąc pod uwagę modele ekologiczne krzywdzenia dzieci i indywidualny sposób, w jaki pandemia COVID-19 wpłynęła na poszczególne rodziny, zasadnicze znaczenie ma dokonanie oceny, czy przewidywane powiązania między utratą pracy a krzywdzeniem dzieci podczas pandemii COVID-19 zależą od charakterystycznych cech rodziny.

Model stresu i radzenia sobie dotyczący krzywdzenia dzieci wskazuje, że wpływ życiowych stresorów na skłonność rodziców do stosowania przemocy wobec dzieci zależy od strategii radzenia sobie, jakimi rodzice ci dysponują (Hillson, Kuiper, 1994). Radzenie sobie zdefiniowano jako strategię poznawcze i behawioralne stosowane w celu zarządzania zewnętrznymi lub wewnętrznymi potrzebami spowodowanymi przez stresory (Lazarus, Folkman, 1984). Strategie radzenia sobie skoncentrowane na emocjach, których celem jest regulowanie odpowiedzi emocjonalnych i reaktywności względem stresorów, mogą być szczególnie korzystne, gdy osoby mają do czynienia ze stresorami, które pozostają poza ich kontrolą i których nie mogą one obiektywnie zmienić (Hillson, Kuiper, 1994; Lazarus, Folkman, 1984). Strategie radzenia sobie skoncentrowane na emocjach mogą być skuteczne w łągodzeniu negatywnych emocji i stresu spowodowanych utratą pracy w wyniku pandemii COVID-19, biorąc pod uwagę, że poszczególne rodziny nie są w stanie w sposób obiektywny zmienić gospodarczych skutków pandemii.

Szczególną formą radzenia sobie skoncentrowanego na emocjach, która może być wyjątkowo pomocna w łągodzeniu negatywnych emocji wywoływanych przez stresory i wzmacnianiu poczucia dobrostanu w trakcie pandemii COVID-19, jest pozytywne przeformułowanie. Jest to poznawcza strategia radzenia sobie skoncentrowana na emocjach, w ramach której osoby podkreślają swoje mocne strony oraz dokonują ponownej oceny i przedefiniowania konsekwencji stresorów, przypisując im mniejsze znaczenie niż w ich pierwotnej koncepcji (Hillson, Kuiper, 1994; Lazarus, Folkman, 1984). Obserwuje się, że pozytywne przeformułowanie poznawcze łągodzi negatywne konsekwencje psychiczne utraty pracy (Garrett-Peters, 2009) oraz negatywny wpływ trudnej sytuacji ekonomicznej i stresu na relacje w rodzinie (Gomel, Tinsely, Parke, Clark, 1998; McKelvey, Fitzgerald, Schiffman, Von Eye, 2002).

Ponadto pozytywne przeformułowanie poznawcze wpływa na poprawę zdrowia psychicznego rodziców i ich umiejętności rodzicielskich w rodzinach, w których występują istotne stresory, takie jak rozpoznanie u dziecka choroby przewlekłej lub zaburzeń rozwoju (Benson, 2010; Martin i in., 2012). Chociaż ocena powiązań między utratą pracy, przeformułowaniem poznawczym a zachowaniami rodziców stanowiącymi nadużycie jest swoista dla przedmiotowego badania, to wśród rodziców dopuszczających się krzywdzenia dzieci zaobserwowano strategie nieodpowiednio przystosowanego radzenia sobie (Cicchetti, Lynch, 1993; Cicchetti, Toth, 2005), co sugeruje, że nieskuteczne strategie radzenia sobie mogą w znacznym stopniu przyczynić się do etiologii krzywdzenia dzieci.

W kontekście pandemii COVID-19 przewiduje się, że negatywne strategie radzenia sobie nasilają wpływ stresorów ekonomicznych na przemoc wobec dzieci (Usher, Navjot, Durkin, Gyamfi, Debra, 2020). Pozytywne strategie radzenia sobie mogą natomiast złagodzić takie ryzyko (Cuartas, 2020). Kierując się podejściem ekologicznym, modelami stresu rodzinnego oraz stresu i radzenia sobie dotyczącymi krzywdzenia dzieci, oceniono wśród mieszkających w Stanach Zjednoczonych rodziców dzieci w wieku 4–10 lat wpływ potencjalnie łagodzącej roli stosowania przez rodziców pozytywnego przeformułowania poznawczego w zakresie powiązań między utratą pracy a przemocą psychiczną i fizyczną. Zbadanie czynników związanych z krzywdzeniem dzieci wśród rodzin z małymi dziećmi ma zasadnicze znaczenie, gdyż młodsze dzieci są w o wiele większym stopniu zagrożone przemocą (U.S. Department of Health and Human Services, 2020) i mogą być szczególnie podatne na stres rodzinny. Przewidywano, że utrata pracy przez rodziców podczas pandemii COVID-19 była dodatnio związana ze stosowaniem przemocy psychicznej i fizycznej. Podejrzewano także, że wśród rodziców, którzy utracili pracę na skutek związanego z pandemią COVID-19 pogorszenia koniunktury gospodarczej, prawdopodobieństwo stosowania przemocy psychicznej i fizycznej wobec swoich dzieci będzie spadało wraz ze wzrostem stosowania pozytywnego przeformułowania. Ponadto spodziewano się uzyskania takiego powiązania nawet w przypadku poddania kontroli statystycznej historii przemocy rodziców, depresji rodziców i stabilności finansowej rodziny.

METODOLOGIA

Uczestnicy

Badanie przeprowadzono w grupie rodziców dzieci w wieku 4–10 lat zrekrutowano za pomocą ogłoszeń na Facebooku i platformy *Amazon Mechanical Turk*

(MTurk), a samo badanie było badaniem internetowym dotyczącym wpływu pandemii COVID-19 na interakcje w rodzinie. Kryteria włączenia obejmowały bycie rodzicem dziecka w wieku 4–10 lat, posługiwanie się językiem angielskim i mieszkanie w Stanach Zjednoczonych. Ponadto, z uwagi na większy nacisk w badaniu na interakcje w rodzinie, wszyscy uczestniczący w nim rodzice musieli być w stałych związkach. W celu rekrutacji rodzin opracowano i zakupiono ogłoszenia na Facebooku. Ukierunkowano je w taki sposób, aby pojawiały się wyłącznie w kanałach informacyjnych rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym na poziomie szkoły podstawowej, którzy pozostawali w związku i mieszkali w Stanach Zjednoczonych. Zaproszenie do uczestnictwa w projekcie opublikowano również na facebookowym profilu laboratorium, czego skutkiem było minimalne zastosowanie metody kuli śnieżnej. Podobnie badanie udostępniono wyłącznie pracownikom MTurk, którzy zakwalifikowali się wcześniej jako osoby spełniające kryteria, aby zwiększyć rekrutację uczestników spełniających te wymogi. MTurk jest internetową platformą służącą rekrutowaniu pracowników do wykonywania różnych zadań i jest szeroko wykorzystywany w naukach behawioralnych do prowadzenia badań internetowych (Buhrmester, Kwang, Gosling, 2011; Buhrmester, Talafar, Gosling, 2018; Mason, Suri, 2012, przegląd). Chociaż istnieją obawy dotyczące reprezentatywności danych zgromadzonych za pośrednictwem metod *crowdsourcingu*, obserwuje się, że próby zrekrutowane za pomocą MTurk są reprezentatywne dla populacji Stanów Zjednoczonych (Buhrmester i in., 2011; Mason, Suri, 2012). Korzyść, jaką jest szybkie uzyskanie zbioru danych, ma szczególne znaczenie ze względu na pilny charakter zrozumienia zachowań podczas pandemii COVID-19 i ograniczenia dotyczące prowadzenia osobistych badań z respondentami wynikające z wytycznych dotyczących utrzymywania dystansu fizycznego, sformułowanych przez komisje ds. etyki badań naukowych w Stanach Zjednoczonych.

Dane poddano szerokiej wstępnej obróbce w oparciu na wytycznych dotyczących czyszczenia danych pochodzących z platform *crowdsourcingu* (Buhrmester i in., 2011, 2018). Uczestników wyłączano z badania, jeżeli:

1. nie zdołali rozwiązać zadania typu CAPTCHA;
2. nieprawidłowo odpowiedzieli na pytania dotyczące kryteriów włączenia;
3. nie przeszli jednej z siedmiu kontroli uwagi.

W celu uniknięcia wielokrotnego wypełniania ankiety użytkownicy mogli uzyskać do niej dostęp tylko raz i nie mieli go ponownie w przypadku odrzucenia. Przekazano im także, że negatywny wynik kontroli uwagi spowoduje odrzucenie, co okazuje się

praktyką podnoszącą jakość danych (Mason, Suri, 2012). Uczestników wyłączono z analizy w przypadku wystąpienia jednej z poniższych sytuacji:

1. brak odpowiedzi na większość pytań zawartych w kwestionariuszu;
2. wypełnienie kwestionariusza w czasie krótszym niż 25 minut;
3. nietypowe lub powielane odpowiedzi na pytania otwarte;
4. wykrycie wzorca udzielania odpowiedzi, takiego jak zaznaczanie tych samych odpowiedzi i konsekwentne naprzemienne zaznaczanie niskich i wysokich wartości.

Po wyczyszczeniu zbiorów danych zgodnie z opisanymi kryteriami zachowano dane uzyskane od 363 rodziców (62% matki; $M_{\text{wieku}} = 37,52$; $SD = 6,20$) zrekrutowanych z Facebooka ($n = 47$) i platformy MTurk ($n = 316$). Większość rodziców była rasy kaukaskiej (80,4%), następnymi po nich byli Afroamerykanie (6,3%), Latynosi (5,8%), Amerykanie pochodzenia azjatyckiego (5,0%) i osoby rasy mieszanej/innej (2,5%). Większość rodziców zgłosiła dzieci płci męskiej (56,5%). Reprezentacja dzieci była równo rozłożona między siedem grup wiekowych ($M_{\text{wieku}} = 7,37$; $SD = 2,01$; 11–19% dzieci w każdej z grup wiekowych). Roczne przychody większości rodzin (54,4%) wynosiły co najmniej 75 000 dolarów. Rodziny pochodziły z kilku regionów geograficznych Stanów Zjednoczonych (18,5% z Północnego Wschodu, 22,9% z Południowego Wschodu, 25,6% ze Środkowego Zachodu, 20,9% z Zachodu i 12,1% z Południowego Zachodu).

Procedura

Procedury opracowywania i przeprowadzenia badania były zgodne z najlepszymi praktykami dotyczącymi metod gromadzenia danych od uczestników rekrutowanych za pośrednictwem internetu (Buhrmester i in., 2011, 2018). Po wyrażeniu świadomej zgody uczestnicy odpowiadali na pytania dotyczące kryteriów kwalifikowalności, a następnie na pytania dotyczące danych demograficznych, doświadczeń związanych z COVID-19 i wypełniali kilka dodatkowych kwestionariuszy na temat interakcji w rodzinie. Kwestionariusz służący pomiarowi przemocy psychicznej i fizycznej uczestnicy wypełniali na końcu oceny, żeby nie zaburzył on ich wcześniejszych odpowiedzi, jako że zawierał pytania dotyczące przemocy wobec dzieci. Kwestionariusz ankiety opracowano w taki sposób, aby jego wypełnienie zajęło ok. 30–45 minut. Uczestnicy otrzymali zapłatę w wysokości 5 dolarów w ramach transakcji MTurk lub w formie elektronicznej karty podarunkowej Amazona w przypadku użytkowników Facebooka. Wszystkie procedury dotyczące rekrutacji i badania zostały zatwierdzone przez Komisję ds. etyki badań naukowych University of Texas w San Antonio. Dane zbierano od połowy kwietnia do połowy maja 2020 r. w trakcie największego

bezrobocia w Stanach Zjednoczonych spowodowanego pandemią COVID-19 (sytuacja na sierpień 2020 r.).

Pomiary

Kwestionariusz demograficzny

Uczestnicy wypełniali kwestionariusz dotyczący podstawowych informacji na swój temat i na temat partnera lub partnerki, takich jak wiek, pochodzenie etniczne, status zatrudnienia, wykształcenie i przychody w gospodarstwie domowym. Rodzice podawali również informacje na temat wieku swoich dzieci, ich pochodzenia etnicznego i płci.

Kwestionariusz dotyczący doświadczeń związanych z COVID-19

Uczestnicy wypełniali kwestionariusz dotyczący doświadczeń z pandemią COVID-19, w tym jej wpływu na sytuację ekonomiczną rodziny. Szczególny obszar zainteresowania badania obejmował stwierdzenie przez uczestników, czy utracili pracę z powodu konsekwencji gospodarczych związanych z COVID-19, i podanie liczby miesięcy, przez które ich rodzina byłaby w stanie mieszkać w dalszym ciągu pod obecnym adresem i utrzymać obecny poziom życia, jeżeli pandemia COVID-19 miałaby trwać przez kilka miesięcy, bez uwzględnienia pakietów stymulacyjnych rządu i zamrożeń eksmisji. Odpowiedzi na te pytania posłużyły jako zmienna stabilności finansowej i nadano im wartości według następującej skali: 1 (*poniżej miesiąca*), 2 (*1-2 miesięcy*), 3 (*3-6 miesięcy*), 4 (*7-12 miesięcy*) i 5 (*powyżej roku*). W odniesieniu do zmiennej dotyczącej utraty pracy, rodzicom, którzy pracowali przed pandemią i stracili pracę z powodu zakłóceń gospodarczych związanych z COVID-19, nadano wartość 1 (*utrata pracy*), a rodzicom, którzy nie utracili pracy lub nie pracowali przed pandemią ani w trakcie pandemii, nadano wartość 0 (*brak utraty pracy*).

Przemoc psychiczna i fizyczna

Aby ustalić, czy rodzice dopuszczali się przemocy psychicznej i fizycznej wobec swoich dzieci w ciągu ostatniego roku (tj. historię przemocy) i w przeciągu ostatniego tygodnia w trakcie pandemii COVID-19, zastosowano kwestionariusz do badania strategii rozwiązywania konfliktów w rodzinie *Conflict Tactics Scale* w wersji Rodzic-Dziecko (*Conflict Tactics Scale Parent-Child* – CTSPC; Straus, Hamby, Finkelhor, Moore, Runyan, 1998). Wybrano ramy czasowe ostatniego tygodnia, aby dokonać standaryzacji liczby dni odzwierciedlonych w odpowiedziach na pytania. Miało to znaczenie ze względu na nieregularny charakter, z jakim COVID-19 przenikał poszczególne stany i miasta we wczesnych tygodniach pandemii i wpływał na nie.

Podskala przemocy psychicznej składała się z pięciu pozycji obejmujących akty werbalne i symboliczne zmierzające do wywołania bólu psychicznego lub strachu (np. „Kierowałem(-am) w stronę mojego dziecka przekleństwa” i „Groziłem(-am), że dam mojemu dziecku klapsa lub je uderzę, ale tego nie zrobiłem(-am)”). Podskala przemocy fizycznej składała się z 13 pozycji dotyczących aktów kary cielesnej (np. „Uderzyłem(-am) je w pośladki takim przedmiotem jak pasek, szczotka do włosów, kijek lub innym twardym przedmiotem”), poważnego uderzenia (np. „Uderzyłem(-am) je w twarz lub głowę lub uszy”) i bardzo poważnego okaleczenia (np. „Celowo je przypaliłem(-am) lub oparzyłem(-am)”). Uczestnicy określali częstotliwość, z jaką działania te występowały w przeciągu ostatniego roku i ostatniego tygodnia, według systemu kodowania na siedmiopunktowej skali: 0 (*nigdy*), 1 (*raz*), 2 (*dwa razy*), 4 (*3–5 razy*), 8 (*6–10 razy*), 15 (*11–20 razy*) i 25 (*powyżej 20 razy*).

Kwestionariusz CTSPC cechuje się odpowiednimi właściwościami psychometrycznymi (Straus i in., 1998; Tonmyr, Draca, Crain, MacMillan, 2011) i wykorzystywano go we wcześniejszych badaniach jako środek samodzielnego zgłaszania przez rodziców stosowania przemocy psychicznej i fizycznej wobec dzieci (Grych, Wachsmuth-Schlaefel, Klockow, 2002; Tonmyr i in., 2011). Badanie charakteryzowało się odpowiednią spójnością wewnętrzną (średnia $\alpha = 0,71$). Postępując zgodnie z zaleceniami dotyczącymi punktowania w ramach CTSPC w odniesieniu do ogółu populacji bez znanej historii stosowania przemocy (Straus i in., 1998), stosowanie przemocy psychicznej i fizycznej kodowano w sposób dychotomiczny. Rodzicom przypisywano „0”, jeżeli nie zaznaczyli żadnej z pozycji, i „1”, jeżeli zaznaczyli co najmniej jedną pozycję, niezależnie od częstotliwości. Utworzono odrębne zmienne dychotomiczne dotyczące przemocy psychicznej i przemocy fizycznej w przeciągu ostatniego roku i ostatniego tygodnia.

Przeformułowanie poznawcze

Skale zmagania się z kryzysem rodzinnym (Family Crisis Oriented Personal Evaluation Scales – F-COPES; McCubbin, Olson, Larsen, 1981) służą do pomiaru strategii rozwiązywania problemów i radzenia sobie, z których rodziny korzystają, gdy borykają się z trudnościami i z trudnymi sytuacjami. Zawierają one 30 pozycji i pięć podskal (Przekształcenie znaczenia sytuacji, Pasywna ocena sytuacji, Poszukiwanie oparcia społecznego, Poszukiwanie wsparcia duchowego i Mobilizowanie sił rodziny do szukania i przyjmowania pomocy). W badaniu wykorzystano podskalę Przekształcenia znaczenia sytuacji, która składa się z ośmiu pozycji służących ocenie stopnia, w jakim rodziny odpowiadają na problemy i trudności poprzez przedefiniowanie stresorów oraz sprawienie, że łatwiej mogą sobie z nimi radzić (np. napotykając stresory,

odpowiadamy „wierząc, że możemy poradzić sobie z własnymi problemami” i „definiując problem rodziny w bardziej pozytywny sposób, aby nie popaść w zbytne zniechęcenie.”). Rodzice oceniali stopień, w jakim zgadzają się z każdą z pozycji na czteropunktowej skali, przy czym wyższe wartości oznaczały większą zgodę. Skale F-COPEs wykazują odpowiednie właściwości psychometryczne (McCubbin i in., 1981) i stosuje się je jako narzędzie pomiaru radzenia sobie wśród rodzin napotykających istotne wyzwania (McKelvey i in., 2002). Badanie charakteryzowało się odpowiednią wewnętrzną spójnością w odniesieniu do podskali Przekształcania znaczenia sytuacji ($\alpha = 0,81$).

Depresja rodziców

Skala CES-D (*Center for Epidemiologic Studies Depression Scale*; Radloff, 1977) jest powszechnie stosowanym narzędziem do samodzielnego wypełniania, obejmującym 20 pozycji i służącym do oceny symptomów depresji w populacji ogólnej. Respondenci oceniali częstotliwość, z jaką doświadczali objawów depresji w ciągu minionego tygodnia na czteropunktowej skali: 1 (*wcale lub mniej niż 1 dzień*), 2 (*1–2 dni*), 3 (*3–4 dni*) i 4 (*5–7 dni*). Badanie charakteryzowało się odpowiednią spójnością wewnętrzną w odniesieniu do skali CES-D ($\alpha = 0,80$). Skalę tę włączono jako zmienną we wszystkich istotnych analizach z uwagi na silne powiązania między depresją rodziców a krzywdzeniem dzieci (Cicchetti, 2016).

WYNIKI

Analizy opisowe

Dane pochodzące od piątki rodziców wyłączone z dalszych analiz, gdyż nie mieli oni pieczy nad swoimi dziećmi. Szesnaścioro dodatkowych uczestników wyłączone z analiz ze względu na brakujące dane ($n = 7$) lub na to, że dotyczące ich obserwacje odstawały w przypadku co najmniej jednej zmiennej ciągłej ($n = 9$). Analizy przeprowadzono na danych uzyskanych od łącznej liczby 342 rodziców (42 zrekrutowanych za pośrednictwem Facebooka i 300 – platformy MTurk). Rodzice zrekrutowani za pośrednictwem platformy MTurk byli znacznie starsi ($M = 37,71$, $SD = 6,12$) niż rodzice zrekrutowani na Facebooku ($M = 35,26$, $SD = 4,39$), $t(65,68) = 3,21$, $p < 0,01$, $d = 0,46$. Za pośrednictwem Facebooka zrekrutowano znacznie mniej ojców (21,4% ojców), a za pośrednictwem platformy MTurk – mniej matek (59,7% matek), $\chi(1) = 5,59$, $p = 0,02$. Pozostałe cechy demograficzne nie różniły się znacząco ze względu na źródło rekrutacji uczestników. Znacznie więcej rodziców zrekrutowanych

na Facebooku (38,1%) i znacznie mniej rodziców – na platformie MTurk (15,0%) stosowało przemoc fizyczną wobec swoich dzieci w przeciągu ostatniego tygodnia ($\chi(1) = 13,41, p < 0,001$). Kwestia, czy rodzice stosowali przemoc psychiczną wobec swoich dzieci w przeciągu ostatniego tygodnia, nie różniła się znacząco ze względu na źródło rekrutacji uczestników, $\chi(1) = 1,73, p = 0,19$. Źródło to włączono jako zmienną do głównych analiz. Pochodzenie etniczne rodziców nie było istotnie powiązane z tym, czy rodzice stosowali przemoc psychiczną, $\chi(4) = 3,53, p = 0,47$, lub przemoc fizyczną, $\chi(4) = 8,35, p = 0,08$, wobec swoich dzieci w przeciągu ostatniego tygodnia, nie uwzględniano go zatem w dalszej analizie.

Statystyki opisowe, w tym średnie i odchylenia standardowe, oraz korelacje między dwiema zmiennymi dotyczące wszystkich zmiennych badania przedstawiono w tabeli 1. Ustalono dodatnie i istotne związki między utratą pracy przez rodziców a przemocą psychiczną ($r = 0,19, p < 0,001$) i fizyczną ($r = 0,19, p < 0,001$) wobec dzieci w przeciągu ostatniego tygodnia. Ponadto rodzice, którzy utracili pracę podczas pandemii, częściej dopuszczali się przemocy fizycznej w przeszłości ($r = 0,15, p < 0,01$). W przypadku rodziców, którzy zgłosili częstsze stosowanie strategii radzenia sobie za pomocą przeformułowania, istniało mniejsze prawdopodobieństwo stosowania przemocy fizycznej w przeszłości ($r = -0,11, p = 0,04$), oraz stosowania przemocy psychicznej ($r = -0,17, p = 0,001$) i przemocy fizycznej ($r = -0,15, p < 0,01$) wobec swoich dzieci w przeciągu ostatniego tygodnia. W przypadku młodszych rodziców istniało większe prawdopodobieństwo stosowania przemocy psychicznej ($r = -0,11, p = 0,04$) i fizycznej ($r = -0,16, p < 0,01$) wobec swoich dzieci w przeszłości oraz większa skłonność do takich zachowań podczas pandemii (odpowiednio, $r = -0,18, p < 0,01$; $r = -0,20, p < 0,001$). W przypadku młodszych dzieci istniało większe prawdopodobieństwo stosowania wobec nich przemocy fizycznej ($r = -0,17, p < 0,01$ w ciągu ostatniego roku, $r = -0,16, p < 0,01$ w ciągu ostatniego tygodnia) i przemocy psychicznej w ciągu ostatniego tygodnia ($r = -0,19, p = 0,001$). W przypadku rodziców z rodzin o większej stabilności finansowej istniało mniejsze prawdopodobieństwo stosowania przemocy fizycznej wobec swoich dzieci w trakcie pandemii ($r = -0,20, p < 0,001$). W przypadku rodziców zgłaszających więcej symptomów depresji istniało większe prawdopodobieństwo stosowania przemocy psychicznej ($r = 0,23, p < 0,001$ w ciągu ostatniego roku; $r = 0,34, p < 0,001$ w ciągu ostatniego tygodnia) i przemocy fizycznej wobec swoich dzieci ($r = 0,24, p < 0,001$ w ciągu ostatniego roku; $r = 0,29, p < 0,001$ w ciągu ostatniego tygodnia). W przypadku dzieci płci męskiej istniało większe prawdopodobieństwo stosowania wobec nich przemocy psychicznej ($r = 0,12, p = 0,02$ w ciągu ostatniego roku, $r = 0,20, p < 0,001$ w ciągu ostatniego tygodnia). Wszystkie istotne korelacje były niskie lub umiarkowane.

Tabela 1

Cechy próby i korelacje między dwiema zmiennymi

Zmienna	M(SD)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Wiek rodzica	37,41(5,98)	-										
2. Wiek dziecka	7,38(2,01)	0,36***	-									
3. Stabilność finansowa	4,20(1,10)	0,16**	0,01	-								
4. Depresja	14,09(11,50)	-0,19**	-0,14*	-0,24***	-							
5. Radzenie sobie	32,44(4,24)	0,08	0,06	0,08	-0,37***	-						
	n(%)											
6. Płeć rodzica	130(38,0)	0,06	-0,06	0,03	-0,09†	0,01	-					
7. Płeć dziecka	196(57,3)	-0,14*	-0,03	-0,16**	0,12*	-0,16**	0,03	-				
8. Utrata pracy	43(12,6)	-0,08	-0,09†	-0,25***	0,17**	-0,13*	-0,04	0,08	-			
9. Rok psych.	229(67,0)	-0,11*	-0,09†	0,06	0,23***	-0,09	-0,01	0,12*	0,06	-		
10. Rok fiz.	112(32,7)	-0,16**	-0,17**	-0,09†	0,24***	-0,11*	0,01	0,10†	0,15**	0,41***	-	
11. Tydzień psych.	163(47,7)	-0,18**	-0,19**	-0,04	0,34***	-0,17**	-0,10†	0,20***	0,19***	0,63***	0,38***	-
12. Tydzień fiz.	61(17,8)	-0,20***	-0,16**	-0,20***	0,29***	-0,15**	0,01	0,09†	0,19***	0,25***	0,55***	0,38***

Uwaga: N = 342. Psych. = przemoc psychiczna; fiz. = przemoc fizyczna.

† $p < 0,10$; * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$

Około 13% rodziców biorących udział w badaniu zgłosiło utratę pracy podczas pandemii COVID-19, co jest spójne z występującymi podczas oceny stopami bezrobocia w Stanach Zjednoczonych (Department of Labor, 2020a, 2020b). To, czy rodzice utracili pracę podczas pandemii, było istotnym predyktorem dotyczącym tego, czy rodzice stosowali przemoc psychiczną ($\chi(1) = 11,77, p = 0,001$) lub fizyczną wobec swoich dzieci podczas pandemii ($\chi(1) = 12,60, p < 0,001$). Znacznie więcej rodziców, którzy utracili pracę, stosowało podczas pandemii przemoc psychiczną i fizyczną wobec swoich dzieci, niż się spodziewano. Spośród rodziców, którzy utracili pracę ($n = 43$), 72,09% stosowało podczas pandemii przemoc psychiczną wobec swojego dziecka. Tymczasem w przypadku rodziców, którzy nie utracili pracy ($n = 299$), 44,15% stosowało podczas pandemii przemoc psychiczną wobec swoich dzieci. W odniesieniu do przemocy fizycznej, 37,21% rodziców, którzy utracili pracę, stosowało przemoc fizyczną wobec swoich dzieci. Spośród rodziców, którzy nie utracili pracy, mniejszość (15,05%) stosowała podczas pandemii przemoc fizyczną wobec swoich dzieci.

Ponadto historia stosowania przemocy psychicznej i fizycznej wobec dzieci w trakcie roku poprzedzającego pandemię COVID-19 była istotnym predyktorem dotyczącym tego, czy rodzice stosowali podczas pandemii przemoc psychiczną

($\chi(1) = 137,03, p < 0,001$) i fizyczną wobec swoich dzieci ($\chi(1) = 104,87, p < 0,001$). Spośród rodziców, którzy w przeszłości dopuszczali się przemocy psychicznej wobec swoich dzieci ($n = 229$), 70,00% stosowało przemoc psychiczną wobec swoich dzieci podczas pandemii. Tymczasem w przypadku rodziców, którzy nie dopuszczali się stosowania przemocy psychicznej w ciągu roku poprzedzającego pandemię COVID-19 ($n = 113$), większość (97,35%) nie podejmowała takich działań podczas pandemii. Podobne wyniki uzyskano w przypadku przemocy fizycznej. Spośród rodziców, którzy w przeszłości dopuszczali się stosowania przemocy fizycznej ($n = 112$), około połowa (48,21%) stosowała przemoc fizyczną wobec swoich dzieci podczas pandemii. W odniesieniu do rodziców, którzy nie dopuszczali się stosowania przemocy fizycznej w przeszłości ($n = 230$), większość (96,96%) nie stosowała przemocy fizycznej wobec swoich dzieci podczas pandemii.

Główne analizy

Główne analizy obejmowały dwie dwuczynnikowe regresje logistyczne mające na celu zbadanie predyktorów dotyczących tego, czy rodzice stosowali podczas pandemii COVID-19 przemoc psychiczną lub fizyczną wobec swoich dzieci. W obu modelach ujęto następujące zmienne na podstawie wyników analiz opisowych: źródło rekrutacji respondentów (0 = Facebook, 1 = platforma MTurk), wiek rodzica, płeć rodzica (0 = kobieta, 1 = mężczyzna), wiek dziecka, płeć dziecka (0 = dziewczynka, 1 = chłopiec), stabilność finansowa, objawy depresji u rodziców, stosowanie przemocy psychicznej w przeszłości (0 = nie, 1 = tak) i stosowanie przemocy fizycznej w przeszłości (0 = nie, 1 = tak). Utratę pracy przez rodzica (0 = brak utraty pracy, 1 = utrata pracy) i radzenie sobie przy użyciu przeformułowania włączono jako odrębne zmienne wraz z ich interakcją. Wszystkie zmienne ciągłe były centrowane średnią. Wyniki obu analiz przedstawiono w tabeli 2.

Przemoc psychiczna

Model badania przemocy psychicznej był znacznie lepiej dostosowany do danych w porównaniu z modelem zerowym ($\chi(12) = 218,90, p < 0,001$). Wariancja modelu wyniosła 63,1% (R^2 Nagelkerke) w odniesieniu do tego, czy rodzice stosowali podczas pandemii przemoc psychiczną wobec swoich dzieci. Model poprawnie zaklasyfikował 82,7% przypadków, przy czym 77,1% przypadków poprawnej klasyfikacji dotyczyło rodziców, którzy nie stosowali przemocy psychicznej, a 89,0% – rodziców, którzy stosowali przemoc psychiczną w ostatnim tygodniu podczas pandemii COVID-19. Utrata pracy przez rodzica ($B = 1,58, SE = 0,72, p = 0,03$), objawy depresji rodziców

($B = 0,05$, $SE = 0,02$, $p < 0,01$), historia stosowania przez rodziców przemocy psychicznej ($B = 4,72$, $SE = 0,70$, $p < 0,001$) i płeć dzieci ($B = 0,74$, $SE = 0,32$, $p = 0,02$) cechowały się swoiście predykcyjnym charakterem dotyczącym tego, czy rodzice stosowali podczas pandemii COVID-19 przemoc psychiczną wobec swoich dzieci.

Prawdopodobieństwo, że rodzice, którzy utracili pracę podczas pandemii COVID-19, będą również stosować przemoc psychiczną wobec swoich dzieci, było 4,86 razy wyższe niż w przypadku rodziców, którzy nie utracili pracy. Wraz ze wzrostem nasilenia objawów depresji o jedną jednostkę prawdopodobieństwo stosowania przemocy psychicznej wobec dzieci podczas pandemii wzrastało o 1,05. Prawdopodobieństwo, że chłopcy będą ofiarami przemocy psychicznej, było o 2,09 razy wyższe niż w przypadku dziewczynek. Prawdopodobieństwo, że rodzice, którzy w przeszłości dopuszczali się stosowania przemocy psychicznej wobec swoich dzieci, będą ją stosować podczas pandemii, było o 111,94 razy wyższe niż w przypadku rodziców, którzy przed pandemią się jej nie dopuszczali.

Tabela 2

Dwuczynnikowe regresje logistyczne służące przewidywaniu stosowania przemocy psychicznej i fizycznej podczas pandemii COVID-19

Zmienna	Przemoc psychiczna				Przemoc fizyczna			
	B(SE)	95% CI w odniesieniu do ilorazu szans			B(SE)	95% CI w odniesieniu do ilorazu szans		
		Niższe	Iloraz szans	Wyższe		Niższe	Iloraz szans	Wyższe
Rekrutacja respondentów	-0,97(0,71)	0,10	0,38	1,51	-0,81(0,53)	0,16	0,45	1,27
Płeć rodzica	-0,45(0,32)	0,34	0,64	1,20	0,11(0,40)	0,51	1,11	2,44
Wiek rodzica	-0,03(0,03)	0,92	0,97	1,03	-0,05(0,04)	0,89	0,96	1,03
Wiek dziecka	-0,14†(0,09)	0,73	0,87	1,02	-0,08(0,10)	0,76	0,93	1,14
Płeć dziecka	0,74*(0,32)	1,12	2,09	3,93	-0,18(0,40)	0,38	0,84	1,85
Stabilność finansowa	-0,08(0,17)	0,77	1,08	1,52	-0,18(0,19)	0,58	0,84	1,22
Depresja	0,05**(0,02)	1,02	1,05	1,08	0,04*(0,02)	1,00	1,04	1,07
Rok fiz.	0,39(0,34)	0,76	1,47	2,84	3,00***(0,50)	7,60	20,10	53,18
Rok psych.	4,72***(0,70)	28,54	111,94	439,01	0,34(0,63)	0,41	1,40	4,83
Utrata pracy	1,58*(0,72)	1,19	4,86	19,91	-0,09(0,60)	0,28	0,91	2,98
Radzenie sobie za pomocą przeformułowania	-0,03(0,04)	0,89	0,97	1,06	0,04(0,05)	0,94	1,04	1,15
Radzenie sobie z utratą pracy*	0,04(0,15)	0,78	1,04	1,40	-0,27*(0,13)	0,59	0,76	0,99

Uwaga: $N = 342$. Psych. = przemoc psychiczna, fiz. = przemoc fizyczna.

† $p < 0,10$, * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$.

Przemoc fizyczna

Model badania przemocy fizycznej był znacznie lepiej dostosowany do danych w porównaniu z modelem zerowym ($\chi(12) = 130,62, p < 0,001$). Wariancja modelu wyniosła 52,2% (R^2 Nagelkerke) w odniesieniu do tego, czy rodzice stosowali podczas pandemii przemoc fizyczną wobec swoich dzieci. Model poprawnie zaklasyfikował 88,3% przypadków, przy czym 95,7% przypadków poprawnej klasyfikacji dotyczyło rodziców, którzy nie stosowali przemocy fizycznej wobec swoich dzieci, a 54,1% – rodziców, którzy stosowali przemoc fizyczną wobec swoich dzieci podczas pandemii. Depresja rodziców ($B = 0,04, SE = 0,02, p = 0,04$) i dopuszczanie się przemocy fizycznej przed pandemią ($B = 3,00, SE = 0,50, p < 0,001$) były istotnymi predyktorami dotyczącymi tego, czy rodzice stosowali wobec swoich dzieci przemoc fizyczną podczas pandemii. Wraz ze wzrostem nasilenia objawów depresji o jedną jednostkę prawdopodobieństwo stosowania przez rodziców przemocy fizycznej wobec swoich dzieci było o 1,04 razy wyższe. Prawdopodobieństwo, że rodzice, którzy w przeszłości dopuszczali się przemocy fizycznej, będą ją stosować podczas pandemii, było 20,10 razy wyższe niż w przypadku rodziców, którzy nie dopuszczali się jej w ciągu ostatniego roku.

Co ważne, chociaż utrata pracy przez rodziców i strategie radzenia sobie za pomocą przeformułowania poznawczego nie były istotnymi swoistymi predyktorami przemocy fizycznej (odpowiednio, $B = -0,09, SE = 0,60, p = 0,88$; $B = 0,04, SE = 0,05, p = 0,49$), pojawiła się istotna interakcja między utratą pracy przez rodziców a radzeniem sobie za pomocą przeformułowania poznawczego ($B = -0,27, SE = 0,13, p = 0,04$; rysunek). W odniesieniu do rodziców, którzy utracili pracę z powodu związanego z COVID-19 pogorszenia koniunktury gospodarczej, prawdopodobieństwo stosowania przez nich przemocy fizycznej wobec swoich dzieci spadało wraz ze wzrostem stosowania strategii radzenia sobie za pomocą przeformułowania. Radzenie sobie za pomocą przeformułowania nie miało związku ze stosowaniem przemocy fizycznej wśród rodziców, którzy nie utracili pracy.

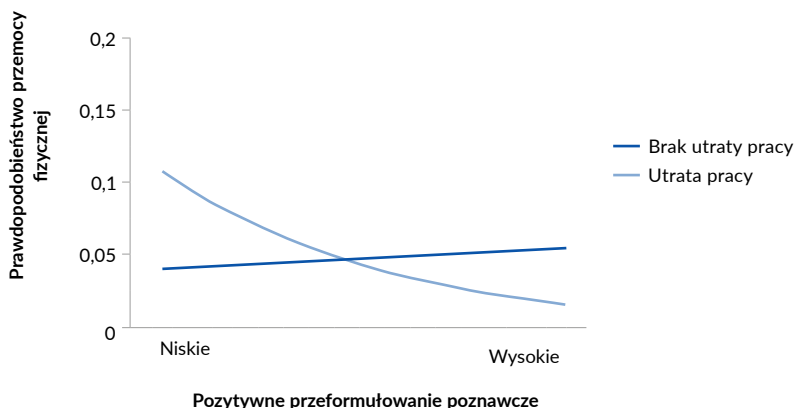
DYSKUSJA

Istnieją ogromne obawy, że pandemia COVID-19 będzie miała nieprzewidywane konsekwencje dotyczące bezpieczeństwa i dobrostanu dzieci. Liczne organizacje zajmujące się zdrowiem publicznych wskazują na pogorszenie koniunktury gospodarczej w Stanach Zjednoczonych – a konkretnie na utratę pracy przez rodziców – jako na czynnik wzmacniający ryzyko wystąpienia przemocy wobec dzieci (Substance Abuse & Mental Health Services Administration, 2020; The Alliance for Child

Protection in Humanitarian Action, 2020; WHO Global, 2020). W niniejszym badaniu, zgodnie z postawionymi hipotezami i wcześniejszymi obserwacjami dotyczącymi wzrostu wskaźników stosowania przemocy wobec dzieci podczas kryzysów gospodarczych (Brooks-Gunn i in., 2013; Schenck-Fontaine i in., 2017), zidentyfikowano utratę pracy przez rodziców jako silny predyktor stosowania przemocy psychicznej i fizycznej wobec dzieci podczas pandemii. Wśród rodziców, którzy utracili pracę, pozytywne przeformułowanie poznawcze stanowiło jednak istotny czynnik łągający takie powiązanie w odniesieniu do przemocy fizycznej. Wnioski te stanowią potwierdzenie rosnących obaw, że warunki gospodarcze spowodowane pandemią COVID-19 będą miały wpływ na dobrostan dzieci, i są one zgodne z ekologicznymi teoriami dotyczącymi etiologii krzywdzenia dzieci.

W przypadku dzieci rodziców, którzy stracili pracę w związku z pandemią COVID-19, istniało niemal pięć razy większe prawdopodobieństwo bycia ofiarą przemocy psychicznej podczas pandemii w porównaniu z dziećmi rodziców, którzy zachowali pracę. Przemoc psychiczna obejmuje takie zachowania jak werbalne groźby skrzywdzenia dziecka, umniejszanie mu i wyśmiewanie go. Dzieci, które doznawały przemocy psychicznej, wykazują większy poziom agresji, nadpobudliwości, więcej problemów z zachowaniem oraz większe nasilenie niepokoju i depresji w ciągu całego życia (Cicchetti, 2016), nawet przy uwzględnieniu tego, czy doświadczyły również przemocy fizycznej lub seksualnej (Spinazzola i in., 2014). Utrata pracy przez rodziców podczas pandemii COVID-19 stanowi zatem poważne zagrożenie dla jednoczesnego rozwoju dzieci i długoterminowego dostosowania się przy wzmożonej przemocy psychicznej. Utratę pracy przez rodziców powiązano dodatkowo ze zwiększonym prawdopodobieństwem stosowania przemocy fizycznej podczas pandemii. Powiązanie takie zależało jednak od zgłoszonego przez rodziców sposobu zwyczajowego radzenia sobie ze stresującymi doświadczeniami. Prawdopodobieństwo stosowania przemocy fizycznej wśród rodziców, którzy utracili pracę z powodu pandemii COVID-19, mała wraz ze wzrostem pozytywnego przeformułowania poznawczego. Przeformułowanie to nie było powiązane z prawdopodobieństwem stosowania przemocy fizycznej wśród rodziców, którzy nie utracili pracy. Przemoc fizyczna mierzona w niniejszym badaniu obejmuje zachowania, których nasilenie rozciąga się od kary cielesnej (np. danie klapsa, uderzenie otwartą dłonią, uderzenie przedmiotem) przez poważne uderzenia (np. kopanie, uderzanie innych części ciała niż pośladki) do bardzo poważnego okaleczenia (np. uderzanie z możliwie największą siłą). Zaobserwowano liczne negatywne następstwa przemocy fizycznej w wielu sferach rozwoju (Cicchetti, 2016 przegląd). Zgodnie z wnioskami z niniejszego badania stosowanie przez rodziców, którzy utracili pracę z powodu

pandemii COVID-19, pozytywnego przeformułowania poznawczego chroni dzieci przed przemocą fizyczną i może potencjalnie złagodzić wpływ utraty pracy przez rodziców na rozwój dziecka i zmniejszyć jego nieprawidłową adaptację zarówno podczas pandemii, jak i w późniejszym czasie.

Rysunek. Wpływ utraty pracy i pozytywnego przeformułowania poznawczego na prawdopodobieństwo występowania przemocy fizycznej podczas pandemii COVID-19.

Utrata pracy jest istotnym życiowym stresem (Infurna, Luthar, 2016), nawet w czasie, gdy gospodarka jest stosunkowo zdrowa. Niepewność związana z gospodarką i zdrowiem publicznym spowodowana pandemią COVID-19 może przyczyniać się do nasilenia stresu i napięcia spowodowanego utratą pracy. W piśmiennictwie poświęconym krzywdzeniu dzieci i teoriach dotyczących etiologii z tego zakresu, takich jak model stresu rodzinnego, odnotowuje się destrukcyjną rolę stresu w kontekście jakości rodzicielstwa (Conger, Elder, 1994). W modelu stresu rodzinnego sugeruje się, że kumulowanie stresu spowodowanego trudną sytuacją ekonomiczną, w tym utratą pracy, zwiększa ryzyko dotyczące krzywdzenia dzieci. Wniosek, zgodnie z którym ryzyko dotyczące stosowania przemocy psychicznej wzrasta wśród rodziców, którzy utracili pracę podczas pandemii, jest spójny z modelem stresu rodzinnego. Podobnie w modelu stresu i radzenia sobie dotyczącym krzywdzenia dzieci podkreśla się ryzyko wpływu stresu na krzywdzenie dzieci, stwierdza się w nim również jednak, że sposób, w jaki stresory życiowe przenikają relację rodzic-dziecko, zależy od umiejętności i strategii radzenia sobie, jakimi dysponuje rodzina (Hillson, Kuiper, 1994). Zgodnie z sugestiami pozytywne strategie radzenia sobie łagodzą wpływ stresu na rodzicielstwo i przemoc wobec dzieci. W niniejszym badaniu pozytywne przeformułowanie poznawcze obejmowało strategie radzenia sobie, w których podkreśla się siłę

pozwalającą na pokonanie przeszkód oraz dokonuje się ponownej oceny i przededefiniowania stresorów tak, aby łatwiej było sobie z nimi poradzić (Lazarus, Folkman, 1984; McCubbin i in., 1981). Wniosek, zgodnie z którym pozytywne przeformułowanie poznawcze służyło jako ochronny czynnik łagodzący wpływ utraty pracy na stosowanie przemocy fizycznej podczas pandemii COVID-19, jest spójny z postawioną hipotezą oraz z modelem stresu i radzenia sobie dotyczącym krzywdzenia dzieci. Pozytywne przeformułowanie utraty pracy może ograniczyć negatywne następstwa i związane z nimi stres, co z kolei zmniejsza ryzyko stosowania przemocy fizycznej.

Pozytywne przeformułowanie poznawcze chroniło przed wpływem utraty pracy na stosowanie przemocy fizycznej, nie było jednak istotnie powiązane ze stosowaniem przemocy psychicznej. Rodzice, którzy stosują przemoc fizyczną, z dużym prawdopodobieństwem dopuszczają się również przemocy psychicznej, ale nie wszyscy rodzice stosujący przemoc psychiczną dopuszczają się przemocy fizycznej (Cicchetti, 2016). W niniejszym badaniu o wiele więcej rodziców zgłosiło stosowanie wobec swoich dzieci przemocy psychicznej niż fizycznej. Być może próg, od którego stres przekłada się na relację rodzic–dziecko w formie przemocy psychicznej, jest niższy w porównaniu z progiem, od którego dochodzi do stosowania przemocy fizycznej. Gdy próg, od którego stres przekłada się na relację rodzic–dziecko, jest niski, strategie radzenia sobie mogą pozostać nieuruchomione, przez co brak im skuteczności w zmienianiu zachowań. Pozytywne przeformułowanie poznawcze może działać silniej na łagodzenie wpływu stresorów o charakterze ekologicznym, w tym utraty pracy, na poważniejsze formy krzywdzenia dzieci, takie jak przemoc fizyczna.

Objawy depresji u rodziców i historia przemocy stanowiły istotne predyktory stosowania podczas pandemii przemocy psychicznej i fizycznej. Depresja rodziców jest silnym predyktorem surowego rodzicielstwa, a w modelach etiologicznych podkreśla się, że jest ona głównym czynnikiem dotyczącym krzywdzenia dzieci (Belsky, 1993; Cicchetti, Lynch, 1993; Cicchetti, Toth, 2005). Dodatkowo, zgodnie z przewidywaniami, istniało większe prawdopodobieństwo stosowania przez rodziców przemocy psychicznej i fizycznej wobec swoich dzieci podczas pandemii, jeżeli dopuszczali się jej wobec nich w przeszłości. Prawdopodobieństwo bycia ofiarą przemocy psychicznej i fizycznej podczas pandemii było, odpowiednio, 112 i 20 razy wyższe wśród dzieci, które padały ofiarą przemocy w ciągu roku poprzedzającego pandemię. Wyniki te wskazują, że objawy depresji u rodziców i historia przemocy są istotnymi czynnikami ryzyka w odniesieniu do krzywdzenia dzieci podczas pandemii COVID-19. Wyniki te dodatkowo potwierdzają wnioski dotyczące powiązań między utratą pracy, pozytywnym przeformułowaniem poznawczym i stosowaniem przemocy podczas pandemii

COVID-19, które pojawiły się podczas prowadzenia kontroli statystycznej dotyczącej objawów depresji u rodziców i historii przemocy.

Niniejsze badanie ma kilka mocnych stron, w tym badanie ryzyka i czynników ochronnych na wielu ekologicznych poziomach krzywdzenia dzieci oraz terminowe gromadzenie danych, które pojawiły się w okresie szczytowej stopy bezrobocia w Stanach Zjednoczonych wynikającej z pandemii COVID-19 (stan na sierpień 2020 r.; Department of Labor, 2020a, 2020b, 2020c). Ponadto, uwzględniając, że znaczną większość badań oceniających wpływ utraty pracy na krzywdzenie dzieci, przeprowadzono, korzystając ze zagregowanych danych na poziomie stanu lub hrabstwa, przyjęte w niniejszym badaniu podejście oparte na analizie na poziomie rodziny wnosi istotny wkład do dostępnych prac. Obok tych mocnych stron badanie ma jednak kilka ograniczeń. Uczestników rekrutowano za pośrednictwem internetowych mediów społecznościowych i platform *crowdsourcingu*. Chociaż metody takie są popularne w badaniach behawioralnych, a w niniejszym badaniu przestrzegano wytycznych dotyczących najlepszych praktyk prowadzenia badań w internecie, dane zgromadzone z internetowych prób uznaniowych mogą nie być reprezentatywne dla ogółu populacji. Wielkość próby była również nieduża jak na badanie w internecie. Konieczne będzie przeprowadzenie w przyszłości badania na większej próbie, aby potwierdzić uzyskane wnioski. Ponadto dane miały charakter przekrojowy i zgromadzono je za pośrednictwem ankiety wypełnianej przez rodziców. Konieczne jest przeprowadzenie badań podłużnych w celu ustalenia kierunkowości zaobserwowanych powiązań oraz długoterminowych skutków pandemii COVID-19 dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa dzieci. Dzięki badaniom obejmującym podejście oparte na różnych metodach i sprawozdaniom z licznych źródeł informacji, takich jak rejestry agencji *Child Protective Service*, oraz obserwacjom rodzinnych interakcji możliwe będzie potwierdzenie obserwacji z niniejszego badania. Ponadto należy przeprowadzić w przyszłości badanie służące określeniu dodatkowych czynników przyczyniających się do stosowania przemocy fizycznej podczas pandemii COVID-19, jako że zastosowany w niniejszym badaniu model regresji logistycznej poprawnie zaklasyfikował rodziców dopuszczających się przemocy w 54% przypadków. Dzięki badaniom, które ukażą dodatkowe czynniki przyczyniające się do stosowania przemocy fizycznej podczas pandemii, uzyskamy dalsze informacje, które posłużą do opracowywania działań i polityki.

Implikacje

Z wniosków uzyskanych podczas niniejszego badania wynika, że konsekwencje gospodarcze pandemii COVID-19 względem zatrudnienia w Stanach Zjednoczonych wpłynęły na relacje w rodzinie, w szczególności na skłonność rodziców do stosowania przemocy fizycznej lub psychicznej wobec swoich dzieci. Chociaż utrata pracy przez rodziców była istotnym predyktorem krzywdzenia dzieci podczas pandemii COVID-19, równie istotny był sposób, w jaki rodziny radziły sobie ze stresorami. Wynikają z tego istotne implikacje na użytek praktyki i polityki.

Zidentyfikowanie zagrożonych rodzin, szczególnie doświadczających utraty pracy spowodowanej pandemią, z objawami depresji u rodziców i z historią krzywdzenia dzieci w ciągu ostatniego roku, umożliwi opracowanie ukierunkowanych działań i strategii prewencyjnych. Chociaż z powodu zasad utrzymywania dystansu fizycznego podczas pandemii COVID-19 dzieci i rodziny mają obecnie mniejszy kontakt z systemami, w ramach których działają osoby uprawnione do zgłaszania przemocy, to wciąż mogą jej udzielać edukatorzy, pracownicy zajmujący się dobrem dzieci oraz inni specjaliści zaangażowani we wspieranie dobrostanu rodzin i dzieci. Nawet jeżeli z wynikających z pandemii względów związanych ze zdrowiem i bezpieczeństwem główną metodą kontaktu jest kontakt wirtualny (Usher i in., 2020), nawiązywanie kontaktu z dziećmi i rodzinami oraz zdalna kontrola ich sytuacji mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zarówno wsparcia, jak i interwencji.

Intencjonalna pomoc i kontakt z rodzicami mogą również służyć wspieraniu ich zdrowia psychicznego oraz promowaniu pozytywnych strategii radzenia sobie. Szkolenia dla rodziców oraz specjalistów powinny skupiać się na nauce i doskonaleniu umiejętności radzenia sobie – takich jak pozytywne przeformułowanie poznawcze, które może być źródłem dodatkowego wsparcia – aby złagodzić zmieniające się konsekwencje COVID-19, w szczególności ekologiczne konsekwencje utraty pracy przez członków rodziny. Podkreślanie mocnych stron i przedefiniowanie wpływu stresorów jest spójne z podejściem stawiającym w centrum rodzinę oraz daje rodzicom siłę na rozwijanie pozytywnych strategii radzenia sobie wśród niepewności związanej z gospodarką i zdrowiem publicznym spowodowanymi globalną pandemią. Programy mające na celu zapobieganie krzywdzeniu dzieci często obejmują elementy szkolenia dotyczącego przeformułowania poznawczego. Istnieją dowody potwierdzające, które wskazują, że szkolenie takie ogranicza surowe rodzicielstwo i zaangażowanie instytucji zajmujących się dobrem dziecka (Bugental i in., 2020).

Aby objąć złożony charakter krzywdzenia dzieci, konieczne jest zrozumienie względów ekologicznych i poświęcenie uwagi różnym poziomom działania. Można

się spodziewać, że utrata pracy wpłynie na stabilność ekonomiczną jako czynnik zwiększający ryzyko wystąpienia krzywdzenia dzieci. Ponieważ stabilność finansową poddano jednak w niniejszej analizie kontroli statystycznej, z naszego modelu wynika, że przemoc nie nasila się z powodu niestabilności finansowej wynikającej z utraty pracy, lecz raczej z samej utraty pracy. Jej skutkiem może być ograniczenie kontaktów społecznych i otrzymywanie mniejszego wsparcia emocjonalnego ze strony współpracowników i przyjaciół, mniejsze świadczenia, a nawet obniżenie poczucia celowości. Utrata pracy może mieć niszczący wpływ na koncepcję samego lub samej siebie, co wydaje się szczególnie istotne w Stanach Zjednoczonych, gdyż wielu dorosłych wiąże swoją pracę lub swój zawód ze swoją tożsamością (Garrett-Peters, 2009). Chociaż utrata pracy mogłaby mieć pozytywne skutki, takie jak możliwości eksplorowania nowych zainteresowań, mogą być one ograniczone ze względu na kryzys gospodarczy spowodowany pandemią COVID-19. Stres związany z utratą pracy przyczynia się do odczuwania stresu związanego z rodzicielstwem oraz ogólnymi obawami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa związanymi z pandemią COVID-19.

Biorąc pod uwagę dowody, że COVID-19 przenosi się poprzez interakcje z innymi członkami społeczności, utrzymywanie równowagi między wspieraniem gospodarki, utrzymywaniem miejsc pracy a utrzymywaniem zdrowia publicznego jest kwestią złożoną. Rozumienie pandemii jako traumy, a także konsekwencji utraty pracy przyczyniającej się do odczuwania stresu i do prawdopodobieństwa wystąpienia krzywdzenia dzieci, wymaga programów oraz polityki, które odpowiedzą na problem traumy i ochrony dzieci. Bardziej niż kiedykolwiek konieczne jest szkolenie pracowników agencji w zakresie świadomych praktyk oraz rozumienia skumulowanego wpływu traumatycznych doświadczeń i czynników ekologicznych oddziałujących na występowanie krzywdzenia dzieci. Ponadto przeniesienie nacisku tak, aby zamiast zajmować się w pierwszej kolejności czynnikami ryzyka, określić czynniki odporności, może pomóc w rozwiązaniu problemu złożonego charakteru stresu rodzicielskiego oraz w zapobieganiu krzywdzeniu dzieci zarówno podczas pandemii, jak i w późniejszym czasie.

Konieczna jest kontynuacja wprowadzanych już zmian modeli świadczenia usług stosowanych przez agencje zajmujące się dobrem dzieci, aby wspierać dzieci i rodziny w wyjątkowych okolicznościach pandemii COVID-19. Wiele organizacji wprowadziło zmiany w swoim tradycyjnym świadczeniu usług, takie jak świadczenie usług wirtualnie, aby pokonać przeszkody związane z utrzymywaniem dystansu fizycznego (Usher i in., 2020). Poza zwiększeniem dostępu i finansowania dla specjalistów oraz osób uprawnionych do zgłaszania przemocy, aby mogli oni w dalszym ciągu w bezpieczny sposób świadczyć usługi podczas pandemii, zasadnicze znaczenie ma wprowadzenie

odpowiedzialności społeczności za dobrostan dziecka i rodziny. Dzięki zwiększeniu świadomości społeczności i zaangażowania w ochronę dzieci oraz rozwijaniu i poprawie wsparcia dla rodzin, z którego mogą one korzystać w przypadku napotkania stresujących sytuacji, może nastąpić wzrost pozytywnego rodzicielstwa i promowanie dobra dzieci, co jest szczególnie istotne podczas pandemii.

Ponieważ pandemia COVID-19 jako kryzys globalny nadal trwa (od sierpnia 2020 r.), nasze rozumienie jej wpływu na gospodarkę i zdrowie publiczne oraz najlepsze praktyki w zakresie promowania zdrowia i bezpieczeństwa, w tym ograniczanie ryzyka związanego z krzywdzeniem dzieci w tym okresie, nadal są na etapie rozwoju. We wnioskach z niniejszego badania określono, że utrata pracy przez rodziców podczas pandemii może niekorzystnie wpływać na bezpieczeństwo dzieci, gdyż zwiększa ryzyko stosowania przemocy psychicznej i fizycznej, co może mieć długotrwałe implikacje z uwagi na jej następstwa. Największe znaczenie w tym niepewnym czasie mają starania zmierzające do utrzymania miejsc pracy i do wzmacniania zdrowia psychicznego rodzin oraz skuteczne strategie radzenia sobie, szczególnie wśród rodzin, co do których wiadomo, że są zagrożone, i w których już wcześniej dochodziło do krzywdzenia dzieci. Organizacje muszą dostosować modele świadczenia usług, aby sprostać wyjątkowym wyzwaniom związanym z COVID-19. Dzięki zapewnieniu ukierunkowanych strategii uwzględniających informacje na temat traumy i uwzględnieniu ekologicznych aspektów utraty pracy poprzez przeformułowanie poznawcze, możliwe jest promowanie odporności oraz wsparcia koniecznych do podejmowania skutecznych działań i zapobiegania krzywdzeniu dzieci podczas pandemii.

O AUTORKACH

Dr Monica Lawson, adiunkt na wydziale psychologii, College for Health Community, and Policy, The University of Texas, San Antonio; dr Megan H. Piel, adiunkt na wydziale prac społecznych, College for Health, Community, and Policy, The University of Texas, San Antonio; Michaela Simon, ukończyła studia licencjackie na wydziale psychologii, College for Health Community and Policy, The University of Texas, San Antonio

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE KONFLIKTU INTERESÓW

Brak.

E-mail autorki: monica.lawson@utsa.edu (Monica Lawson).

Przedruk za zgodą wydawcy, tłumaczenie redakcyjne, niekonsultowane z wydawcą. Artykuł pierwotnie ukazał się w: *Child Abuse & Neglect*, 110, 104709. <https://dx.doi.org/10.1016/j.chiabu.2020.104709>.

© 2020 Elsevier Ltd. All rights reserved.

Tłumaczenie: Joanna Gajewska.

BIBLIOGRAFIA

- Baldwin, H., Biehal, N., Allgar, V., Cusworth, L., Pickett, K. (2020). Antenatal risk factors for child maltreatment: Linkage of data from a birth cohort study to child welfare records. *Child Abuse & Neglect*, 107:104605. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2020.104605>.
- Barnett, M. A. (2008). Economic disadvantage in complex family systems: Expansion of family stress model. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 11(3), 145–161. <https://doi.org/10.1007/s10567-008-0034-z>.
- Belsky, J. (1993). Etiology of child maltreatment: A developmental-ecological analysis. *Psychological Bulletin*, 114(3), 413–434. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.114.3.413>.
- Benson, P. R. (2010). Coping, distress, and well-being in mothers of children with autism. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 4(2), 217–228. <https://doi.org/10.1016/j.rasd.2009.09.008>.
- Brooks-Gunn, J., Schneider, W., Waldfogel, J. (2013). The Great Recession and the risk for child maltreatment. *Child Abuse & Neglect*, 37(10), 721–729. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2013.08.004>.
- Bugental, D. B., Ellerson, P. C., Lin, E. K., Rainey, B., Kokotovic, A., O'Hara, N. (2020). A cognitive approach to child abuse prevention. *Journal of Family Psychology*, 16(3), 243–258. <https://doi.org/10.1037//0893-3200.16.3.243>.
- Buhrmester, M., Kwang, T., Gosling, S. D. (2011). Amazon's Mechanical Turk: A new source of inexpensive, yet high-quality, data? *Perspectives on Psychological Science*, 6(1), 3–5. <https://doi.org/10.1177%2F1745691610393980>.
- Buhrmester, M., Talaifar, S., Gosling, S. D. (2018). An evaluation of Amazon's Mechanical Turk, its rapid rise, and its effective use. *Perspectives on Psychological Science*, 13(2), 149–154. <https://doi.org/10.1177/1745691617706516>.
- Campbell, A. M. (2020). An increasing risk of family violence during the COVID-19 pandemic: Strengthening community collaborations to save lives. *Forensic Science*

- International: Reports*, 2, 100089. <https://doi.org/10.1016/j.fsir.2020.100089>. Advance online publication.
- CDC COVID-19 Response Team, Jorden, M. A., Rudman, S. L., Villarino, E., Hoferka, S., Patel, M. T., Bemis, K., Simmons, C. R., Jespersen, M., Iberg Johnson, J., Mytty, E., Arends, K. D., Henderson, J. J., Mathes, R. W., Weng, C. X., Duchin, J., Lenahan, J., Close, N., Bedford, T., Boeckh, M., ... Chung, J. R. (2020). Evidence for limited early spread of COVID-19 within the United States, January-February 2020. *Morbidity and Mortality Weekly Report*, 69(22), 680–684. <https://doi.org/10.15585/mmwr.mm6922e1>.
- Cicchetti, D. (2016). Socioemotional, personality, and biological development: Illustrations from a multilevel developmental psychopathology perspective on child maltreatment. *Annual Review of Psychology*, 67(1), 187–211. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-122414-033259>.
- Cicchetti, D., Lynch, M. (1993). Toward an ecological/transactional model of community violence and child maltreatment: Consequences for children's development. *Psychiatry*, 56(1), 96–118. <https://doi.org/10.1080/00332747.1993.11024624>.
- Cicchetti, D., Toth, S. L. (2005). Child maltreatment. *Annual Review of Clinical Psychology*, 1(1), 409–438. <https://doi.org/10.1146/annurev.clinpsy.1.102803.144029>.
- Conger, R. D., Elder, G. H. (1994). *Families in troubled times*. Aldine de Gruyter.
- Conrad-Hiebner, A., Byram, E. (2020). The temporal impact of economic insecurity on child maltreatment: A systematic review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(1), 157–178. <https://doi.org/10.1177/1524838018756122>.
- Cuartas, J. (2020). Heightened risk of child maltreatment amid the COVID-19 pandemic can exacerbate mental health problems for the next generation. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 12(S1), S195–S196. <https://doi.org/10.1037/tra0000597>. Advance online publication.
- Department of Labor. (2020a). *The Employment Situation—April 2020*. U.S. Department of Labor: Bureau of Labor Statistics.
- Department of Labor. (2020b). *The Employment Situation—March 2020*. U.S. Department of Labor: Bureau of Labor Statistics.
- Department of Labor. (2020c). *The Employment Situation—May 2020*. U.S. Department of Labor: Bureau of Labor Statistics.
- Dunn, A., Hood, K., Driessen, A. (2020). *Measuring the effects of the COVID-19 pandemic on consumer spending using card transaction data*. U.S. Department of Commerce: Bureau of Economic Analysis.
- Elder, G. H., Nguyen, T. V., Caspi, A. (1985). Linking family hardship to children's lives. *Child Development*, 56(2), 361–375. <https://doi.org/10.2307/1129726>.

- Evans, G. W. (2004). The environment of childhood poverty. *American Psychologist*, 59(2), 77–92. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.59.2.77>.
- Garrett-Peters, R. (2009). “If I don’t have to work anymore, who am I?”: Job loss and collaboration self-concept repair. *Journal of Contemporary Ethnography*, 38(5), 547–583. <https://doi.org/10.1177/0891241609342104>.
- Gomel, J. N., Tinsely, B. J., Parke, R. D., Clark, K. M. (1998). The effects of economic hardship on family relationships among African-American, Latino, and Euro-American families. *Journal of Family Issues*, 19(4), 436–467. <https://doi.org/10.1177/019251398019004004>.
- Grych, J. H., Wachsmuth-Schlaefler, T., Klockow, L. L. (2002). Interparental aggression and young children’s representations of family relationships. *Journal of Family Psychology*, 16(3), 259–272. <https://doi.org/10.1037//0893-3200.16.3.259>.
- Hillson, J. M. C., Kuiper, N. A. (1994). A stress and coping model of child maltreatment. *Clinical Psychology Review*, 14(4), 261–285. [https://doi.org/10.1016/0272-7358\(94\)90025-6](https://doi.org/10.1016/0272-7358(94)90025-6).
- Infurna, F. J., Luthar, S. S. (2016). Resilience to major life stressors is not as common as thought. *Perspectives on Psychological Science*, 11(2), 175–194. <https://doi.org/10.1177/1745691615621271>.
- Lazarus, R. S., Folkman, S. (1984). *Stress, Appraisal, and Coping*. Nowy Jork, NY: Springer Publishing Company.
- Lindo, J. M., Schaller, J., Hansen, B. (2018). Caution! Men not at work: Gender-specific labor market conditions and child maltreatment. *Journal of Public Economics*, 163, 77–98. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2018.04.007>.
- Martin, S., Calabrese, S. K., Wolters, P. L., Walker, K. A., Warren, K., Hazra, R. (2012). Family functioning and coping styles in families of children with cancer and HIV disease. *Clinical Pediatrics*, 51(1), 58–64. <https://doi.org/10.1177/0009922811417300>.
- Mason, W., Suri, S. (2012). Conducting behavioral research on Amazon’s Mechanical Turk. *Behavior Research Methods*, 44(1), 1–23. <https://doi.org/10.3758/s13428-011-0124-6>.
- McCubbin, H. L., Olson, D., Larsen, A. (1981). Family Crisis Oriented Personal Scales (F-COPES). W: H. I. McCubbin, A. I. Thompson, M. A. McCubbin (red.), *Family assessment: Resiliency, coping and adaptation-inventories for research and practice* (s. 455–507). University of Wisconsin System.
- McKelvey, L. M., Fitzgerald, H. E., Schiffman, R. F., Von Eye, A. (2002). Family stress and parent-infant interaction: The mediation role of coping. *Infant Mental Health Journal*, 23(1-2), 164–181. <https://doi.org/10.1002/imhj.10010>.

- Mervosh, S., Lu, D., Swales, V. (2020). See which states and cities have told residents to stay at home. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/interactive/2020/us/coronavirus-stay-at-home-order.html>.
- Millett, L., Lanier, P., Drake, B. (2011). Are economic trends associated with child-maltreatment? Preliminary results from the recent recession using state level data. *Children and Youth Services Review*, 33(7), 1280–1287. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2011.03.001>.
- Nguyen, L. H. (2013). The relationship between unemployment and child maltreatment: A county-level perspective in California. *Children and Youth Services Review*, 35(9), 1543–1555. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2013.05.015>.
- Radloff, L. S. (1977). The CES-D scale: A self-report depression scale for research in the general population. *Applied Psychological Measurement*, 1(3), 385–401. <https://doi.org/10.1177/014662167700100306>.
- Schenck-Fontaine, A., Gassman-Pines, A. (2020). Income inequality and child maltreatment risk during economic recession. *Children and Youth Services Review*, 112. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2020.104926>. Advance online publication.
- Schenck-Fontaine, A., Gassman-Pines, A., Gibson-Davis, C. M., Ananat, E. O. (2017). Local job losses and child maltreatment: The importance of community context. *Social Service Review*, 91(2), 233–263. <https://doi.org/10.1086/692075>.
- Schneider, W., Waldfogel, J., Brooks-Gunn, J. (2017). The Great Recession and risk for child abuse and neglect. *Children and Youth Services Review*, 72, 71–81. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2016.10.016>.
- Sedlak, A. J., Mettenburg, J., Basena, M., Petta, I., McPherson, K., Greene, A., ... Li, S. (2010). *Fourth National Incidence Study of Child Abuse and Neglect (NIS-4): Report to Congress*. U.S. Department of Health and Human Services, Administration for Children and Families.
- Spinazzola, J., Hogdon, H., Liang, L., Ford, J. D., Layne, C. M., Pynoos, R., ... Stolbach, B. (2014). Unseen wounds: The contribution of psychological maltreatment to child and adolescent mental health and risk outcomes. *Psychological Trauma: Theory, Research, and Policy*, 6(1), S18–S28. <https://doi.org/10.1037/a0037766>.
- Straus, M. A., Hamby, S. L., Finkelhor, D., Moore, D. W., Runyan, D. E. (1998). Identification of child maltreatment with the parent-child conflict tactics scales: Development and psychometric data for a national sample of American parents. *Child Abuse & Neglect*, 22(4), 249–270. [https://doi.org/10.1016/S0145-2134\(97\)00174-9](https://doi.org/10.1016/S0145-2134(97)00174-9).

- Substance Abuse and Mental Health Services Administration. (2020). *Intimate partner violence and child abuse considerations during COVID-19*. Rockville, MD: Substance Abuse and Mental Health Services Administration.
- The Alliance for Child Protection in Humanitarian Action. (2020). *Technical Note: Protection of Children during the Coronavirus Pandemic (v.2)*. United Nations International Children's Fund.
- Tonmyr, L., Draca, J., Crain, J., MacMillan, H. L. (2011). Measurement of emotional/psychological child maltreatment: A review. *Child Abuse & Neglect*, 35(10), 767–782. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2011.04.011>.
- U.S. Department of Health and Human Services. (2020). *Child Maltreatment 2018*. Waszyngton, DC: U.S. Government Printing Office.
- Usher, K., Navjot, B., Durkin, J., Gyamfi, N., Debra, J. (2020). Family violence and COVID-19: Increased vulnerability and reduced options for support. *International Journal of Mental Health Nursing*. <https://doi.org/10.1111/inm.12735>. Advanced online publication.
- Warren, E. J., Font, S. A. (2015). Housing insecurity, maternal stress, and child maltreatment: An application of the family stress model. *Social Service Review*, 89(1), 9–39. <https://doi.org/10.1086/680043>.
- WHO Global. (2020). *Addressing violence against children, women and older people during the COVID-19 Pandemic: Key actions*. World Health Organization. Pobrane z: https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Violence_actions-2020.1.

CHILD MALTREATMENT DURING THE COVID-19 PANDEMIC: CONSEQUENCES OF PARENTAL JOB LOSS ON PSYCHOLOGICAL AND PHYSICAL ABUSE TOWARDS CHILDREN

Background: Job loss resulting from the COVID-19 pandemic presents significant risk for child abuse. Protective factors, such as reframing coping, may mitigate the risk of job loss on child maltreatment.

Objective: The current study investigated factors associated with child maltreatment during the COVID-19 pandemic, including parental job loss, and whether cognitive reframing moderated associations between job loss and child maltreatment.

Method: A community sample of 342 parents (62% mothers) of 4- to 10-year-olds ($M = 7.38$, $SD = 2.01$; 57.3% male) living in the United States completed online

questionnaires regarding experiences with COVID-19, the Parent-Child Conflict Tactics Scale, and the Family Crisis Oriented Personal Evaluation Scales.

Results: Two logistic regression analyses evaluated predictors of whether parents psychologically maltreated or physically abused their children during the pandemic controlling for maltreating history, parental depressive symptoms, financial stability, parent age, parent gender, child age, and child gender. Parents who lost their jobs (OR = 4.86, 95% CI [1.19, 19.91], $p = .03$), were more depressed (OR = 1.05, 95% CI [1.02, 1.08], $p < .01$), and previously psychologically maltreated their children (OR = 111.94, 95% CI [28.54, 439.01], $p < .001$) were more likely to psychologically maltreat during the pandemic. Regarding physical abuse, a significant interaction between job loss and reframing coping emerged (OR = 0.76, 95% CI [0.59, 0.99], $p = .04$). Among parents who lost their jobs, the probability of physical abuse decreased as reframing coping increased.

Conclusions: Job loss during the COVID-19 pandemic is a significant risk factor for child maltreatment. Reframing coping may be an important buffer of this association on physical abuse and presents implications for maltreatment prevention.

KEYWORDS

CHILD MALTREATMENT, PHYSICAL ABUSE, PANDEMIC, COVID-19, JOB LOSS, COPING

Cytowanie:

Lawson, M., Piel, M. H., Simon, M. (2021). Krzywdzenie dzieci podczas pandemii COVID-19 – wpływ utraty pracy przez rodziców na przemoc psychiczną i fizyczną wobec dzieci. *Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka*, 20(2), 145–173.

Artykuł jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa–Użycie niekomercyjne–Bez utworów zależnych 3.0 Polska.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.mis.gov.pl

FUNDUSZ
SPRAWIEDLIWOŚCI

Sfinansowano ze środków – Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości